

Terveys- ja eläinlääkärihuoltokäyntilomakkeen täyttöohje 1.4.2026 alkaen

Yleistä

Terveys- ja eläinlääkärihuoltokäynnin pääasiallinen tarkoitus on edistää ja todentaa sikojen terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarviketurvallisuutta. Lisäksi terveys- ja eläinlääkärihuoltokäynnin avulla varmistetaan, että Sikavan terveystilakäynnin ehdot täyttyvät. Terveys- ja eläinlääkärihuoltosopimuksen mukaan terveys- ja eläinlääkäri ja tuottaja pyrkivät toteuttamaan terveystilakäyntiin kuuluvat terveys- ja eläinlääkärihuoltokäynnit sovitun käyntivälin puitteissa. Tallenna käynti Sikavaan ilman tarpeetonta viivettä.

Terveys- ja eläinlääkärihuoltokäyntilomaketta päivitetään tarvittaessa. Ennen vuotta 2011 tehdyistä käynneistä näkyy vain päivämäärä ja käynnin tehnyt eläinlääkäri.

Jaetut pitopaikat

Useampi tila voi jakaa saman pitopaikan. Pitopaikassa on tällöin joko yhteisiä sikoja tai eri tilojen erilliset siat.

Kun pitopaikka on jaettu yhteisenä, molemmille tiloille näkyy samat pitopaikkatiedot. Esimerkiksi terveys- ja eläinlääkärihuoltokäynnit ja tutkimustulokset voidaan tallentaa yhdellä kertaa.

Kun pitopaikka on jaettu erillisenä, tilat omistavat omat erilliset siat ja tiloilla näkyy vain omien eläimien tiedot. Tällöin pitää esimerkiksi molempien tilojen pitopaikoille tehdä ja tallentaa omat terveys- ja eläinlääkärihuoltokäynnit sekä tallentaa omat tutkimustulokset ja omat lääkitystiedot.

Tallennus

Tallenna terveys- ja eläinlääkärihuoltokäyntilomake Sikavaan 10 vrk:n kuluessa käynnistä. Tallennusviiveitä seurataan Sikavan omavalvonnassa vuosittain ja jos tallennusviive on yli 21 vrk, olemme eläinlääkäriin yhteydessä. Tallennuksen jälkeen voit muokata lomaketta kahden viikon ajan.

Käynnin tallennuksen jälkeen, käyttäjä ohjataan **Trikiiniriskin hallinta** -sivulle arvioimaan trikiiniriski. Ohjeet arviointiin löytyvät arviointisivulta.

Terveys- ja eläinlääkärihuoltokäynnin lomake täytetään/tallennetaan Sikavaan verkkoselaimessa osoitteessa www.sikava.fi. Lomakkeen täyttöoikeus on hoitavan eläinlääkäriä tunnuksilla kirjautuvilla (sopimuksessa mainitut sopimuseläinlääkäri ja mahdolliset lisäeläinlääkärit sekä tilan valtuuttamat eläinlääkärit) ja heidän sijaisillaan. Tulostettava Tilakäynnin lomakepohja ja täyttöohje löytyvät valitun tilan tiedoista kohdasta "TH-käynnit ja -suunnitelmat" -> "TH-käynnit"

Täyttöohje

Tuottajan tiedot. Kun valitset tilan ja oikean pitopaikan, tulevat tilan tiedot pitopaikkoi-
neen automaattisesti lomakkeelle. Valitse siis ensin oikea pitopaikka, jolle lomakkeen
haluat tallentaa. Kaikille pitopaikoille on tallennettava oma lomake erikseen paitsi ns. yh-
teisesti jaetuille pitopaikoille (katso ohjeen alusta kohta "Jaetut pitopaikat").

Eläinryhmät. Käyntilomakkeen niistä kohdista, jotka käsitellään eläinryhmittäin, nap-
sautetaan pois käytöstä ne eläinryhmät, joita pitopaikassa ei ole. Tilalla olevat nuoret
siitossiat kirjataan lihasikakohtaan (iän mukaan).

Poista käytöstä ne eläinryhmät, joita pitopaikasta ei ole.

	Porsitus ☑	Tiineytys ☑	Tiineet ☑	Väliskasvatus ☑	Lihasiat ☑
	? ▼	? ▼	? ▼	? ▼	? ▼
	? ▼	? ▼	? ▼	? ▼	? ▼

Olosuhteet. Olosuhteiden arviointi suoritetaan aistinvaraisesti ja eläinryhmittäin osasto-
kohtaisesti. Mikäli osastoja on eläinryhmittäin useita (esim. useita porsitusosastoja), käy-
tetään osastojen keskiarvoa. Jos lainsäädännön vaatimukset eivät täyty, käytetään aina
arvostelua heikko. Eläinsuojelullisten syiden niin edellyttäessä, muista viipymättä ilmoit-
taa tekemistäsi havainnoista eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) tarkoi-
tetulle valvontaviranomaiselle. Jos arvioit jonkin kohdan heikoksi, pitää silloin kirjata lisä-
tietoa asiasta "Havainnot ja kehitettävää" -kohtaan.

Esimerkkejä olosuhteiden arvostelusta:

- Ilmanlaatu: arvostellaan heikoksi, jos ilmassa selkeästi ammoniakkin hajua,
- Karsinoiden puhtaus
 - Käytetään tapauskohtaista harkintaa ja huomioidaan kokonaisuus
 - Karsinoiden puhtautta arvioitaessa tarkastellaan myös eläinten puh-
tautta.
 - Makuualueen kuivuus ja puhtaus sekä riittävä koko huomioidaan.
 - Ruokaviraston eläinten hyvinvoinnin otantaan perustuvat ja ehdollisuuden
tarkastus [-ohjeen](#) arviointi liittyen karsinoiden puhtauteen on hyvä ottaa
huomioon.
- Rakenteiden kunto: arvostellaan heikoksi, jos sikalassa on rakenteita (lattiaraken-
teet, karsinan laidat), jotka voivat vahingoittaa sikoja
- Vesi- ja ruokintalaitteiden puhtaus ja kunto
 - Vesinippojen toimivuus tarkistettava jokaisella osastolla
 - Vettä tulee olla vapaasti saatavilla

- Eläintiheys
 - Jos eläintiheys ylittää lainsäädännön vaatimukset, arvioidaan eläintiheys heikoksi.
- Porsaiden makuukäyttäytyminen
 - Osastojen lämpötilaa arvioidaan havainnoimalla porsaiden makuukäyttäytymistä – makaavatko porsaas kasautuneina (liian kylmä) vai esim. lantakäytävällä (liian kuuma)
 - Jos yli 50 %:ssa karsinoista porsaas makaavat kasoissa tai lantakäytävällä arvioidaan makuukäyttäytyminen heikoksi
 - Makuukäyttäytyminen arvioidaan hyväksi, jos alle 10 %:ssa karsinoista porsaas makaavat kasautuneena tai lantakäytävällä
- Makuualustan runsas kuivitus
 - Arvioidaan hyväksi, jos sikojen makuualusta on puhdas, kuiva ja paksusti kuivitettu (yli 10 cm kuivitus tai kestokuivike, lattia ei näy), ja kaikki ryhmän eläimet mahtuvat makaamaan makuualueella
 - Arvioidaan tyydyttäväksi, jos lattia näkyy kuivikekerroksen alta tai kaikki siat eivät mahdu makuualueelle yhtä aikaa
 - Arvioidaan heikoksi, jos kuivikkeita on vain vähän tai ei lainkaan tai kuivikkeet ovat kostuneet
 - Makuualustan runsas kuivitus lasketaan Sikavan hyvinvointi-indeksiin ylimääräisinä pluspisteinä. Indeksistä voi saada täydet pisteet, vaikka sikojen makuualusta ei olisikaan runsaasti kuivitettu.
- Virikemateriaali
 - Ruokaviraston ohjeiden mukaan kutterinpurua, turvetta, olkea tms. käytettäessä tulee materiaalia olla niin paljon, että siat voivat muodostaa siitä pieniä kasoja. Mikäli edellä mainittu ei ole mahdollista, esimerkiksi lannanpoistojärjestelmän tukkeutumisen vuoksi, tulee sioilla olla käytössään jatkuvasti muunlaista tutkittavaa/pureskeltavaa materiaalia, kuten esimerkiksi puupalikoita, palloja ja naruja. Näitä tulisi myös vaihdella mahdollisimman usein. Tämän lisäksi sioille tulee tarjota vähintään kaksi kertaa päivässä olkea, heinää, sanomalehtiä, tms. muokattavaa materiaalia, mikä tyydyttää sian pureskelu-, imeskely- ja tonkimistarvetta. Heinä-/olkihäkki, jossa on jatkuvasti heinää tai olkea riittää sioille jatkuvaksi virikemateriaaliksi.
 - Mikäli Ruokaviraston ohjeistus ei täyty, arvioidaan virikemateriaalin saanti heikoksi.
 - Virikemateriaali arvostellaan hyväksi, jos sitä on riittävästi tarjolla ja se on asianmukaista ja turvallista sioille ja siat myös aktiivisesti tutkivat/tonkivat tarjottua virikemateriaalia.
 - Virikelelujen tulee olla turvallisia sioille. Käytettyjä autonrenkaita ei tule käyttää virikemateriaalina niiden sisältämän metallilankavahvikkeen vuoksi.
- Pesäntekomateriaali
 - Porsivalle emakolle ja ensikolle on annettava viikon ajan ennen odotettua porsimista porsimiseen asti riittävästi sopivaa materiaalia pesäntekoa varten.
 - Sopivana pesäntekomateriaalina voidaan pitää esimerkiksi olkea, risuja sekä lattiaan ulottuvia köysinippuja tai juuttisäkkejä. Jos köysinippu tai juuttisäkki ei koske lattiaan, tulee emakolle jakaa myös kaksi kertaa

päivässä jotain kärsällä ja etujaloilla siirreltävää irtomateriaalia (olkea, pu-rua, sanomalehteä).

- Vapaaimetys: emakko ei ole häkissä imetysaikana (viimeistään 3 vrk porsimisen jälkeen)

Tilan eläinmäärät. Laskentatapa ei ole muuttunut ohjeen päivityksessä. Laske eläinmäärä seuraavasti:

- Pyydä tuottajaa ilmoittamaan kuukausittaiset eläinmäärät sinulle ennen käyntiä. Tuottaja ilmoittaa sikarekisteriin kuukausittaiset eläinmäärät kolme kertaa vuodessa ja voit käyttää samoja lukuja.
- Ota käynnin eläinmäärän laskuihin mukaan kuukaudet edellisestä käyntikuukaudesta alkaen ja nykyistä käyntiä edeltävään kuukauteen asti. Esimerkiksi jos tilalla on edellisen kerran käyty 27.7. ja tänään on 5.11., niin ota mukaan heinä-elo-syys-lokakuun eläinmäärät.
- Kirjaa käynnillä emakoiden, lihasikojen ja karjujen osalta eläinmääräksi käyntivälin kuukausien eläinmäärästä korkein luku tai tuotannonseurantajärjestelmän antama keskiarvo. Kasvavat siitoseläimet lasketaan lihasikoihin.
- Syntyneiden ja vieroitettujen porsaiden määrää kirjatessa summataan kunkin kuukauden syntyneet ja vieroitettut porsaas yhteen.
- Ajanjakson pituus on kokonaisia kuukausia. Aikaisempaan esimerkkiin liittyen käyntivälissä 27.7. ja 5.11, kirjataan ajanjakson pituudeksi 3 kk (eli elo-, syys- ja loka-kuu).

Kuolleisuustaulukko. Laskentatapa ei ole muuttunut ohjeen päivityksessä. Täytetään aina samalta aikajaksolta kuin eläinmäärät. Taulukkoon lasketaan kuolleisuudet **pro-senteina** aiempaan kohtaan merkityistä eläinmäärästä. Olkaa tarkkoina prosenttilas-kuissa!

- Kuolleena syntyneiden osuus lasketaan kaikista syntyneistä porsaista.
- Porsaskuolleisuus lasketaan elossa syntyneiden porsaiden osuudesta.
- Taulukossa pyydetään erottelemaan kuolleet ja lopetetut, mikäli lopetettuja ei ole erikseen tilan kirjanpidossa, merkitään ne kuolleiksi.
- Kotona teurastettuja eläimiä ei lasketa tähän taulukkoon.
- Taulukon jälkeen on jätetty tilaa kuolleisuuden ja lopetusten analysointiin.
- Emakoiden ja lihasikojen eläinmääriä ja kuolleisuuslukuja käytetään vastuullisen tuotannon mittarien laskemiseen ja Hyvinvointi-indekseihin. Jos aikajaksossa tai muissa luvuissa on virheitä tai puutteita, ne heijastuvat nopeasti mittareihin vääristäen tuloksia. Merkitse siis myös kuolleisuus nollassi, jos se sitä on ollut.

Eläintaudit. Taulukossa käytetään koodausta 0= ei todettu, 1= epäily, 2= todettu. Pääsääntöisesti koodausta 2 käytetään, jos tilalta on tehty laboratoriodiagnoosi mutta sitä voidaan käyttää myös selvissä tautitapauksissa esim. sikaruusu. Luokan 1 taudit ovat kansallisesti vastustettavia tauteja, luokan 2 taudit aiheuttavat esiintyessään rajoituksia tilan toiminnalle ja luokan 3 taudit ovat tilan toiminnan kannalta tärkeitä huomioida.

Tähän taulukkoon kirjataan tautitapauksia vain, mikäli niitä on esiintynyt edellisen käyntikerran jälkeen.

Merkintää 1 voidaan ja suositellaankin käytettäväksi tapauksissa, joissa käytetään rokotusta (koliripuli) tai lääkitystä (Lawsonia, Brachyspira) taudin ilmenemisen ehkäisemiseksi. Sikaruusu on poikkeustapaus, jos tilalla rokotetaan eikä tautia ilmene, merkitään 0 (ei todettu) ja päinvastoin, jos tuottaja tai eläinlääkäri on todennut sikaruusulle tyypillisiä muutoksia, voidaan se merkitä todetuksi taudiksi.

Huom: Taudinpurkausten yhteydessä on huomioitava ilmoitusvelvollisuus Sikavaan (luokan 1 taudit) ja eläinlääkärille sekä mahdolliset rajoitukset liittyen eläinkauppaan ja -kuljetuksiin.

Näytteiden ottaminen. Tähän kysymykseen vastataan kyllä, jos näytteet otetaan seuraavien ohjeiden mukaan, vaikka näytteitä ei otettaisi juuri sillä käynnillä.

- ETT:n suositus on, että Sikavan kansalliseen tasoon vaadittavista ns. 1. luokan taudeista, joista sikalan tulee olla vapaa, seurantaa tulee tehdä huolella jokaisella tilakäynnillä. Mikäli oireet viittaavat näihin tauteihin (porsasyskä, sikadysenteria, kapi, salmonella tai aivastustauti) tulee aina ryhtyä näytteenottoon ja ilmoittaa epäilystä Sikavaan. Lisäksi, jos tilalla joudutaan hoitamaan toistuvasti samoja oireita tai käytetään mikrobilääkkeitä ryhmälääkityksinä esim. rehun tai juomaveden mukana mihin tahansa diagnoosiin, tulee näytteitä ottaa vähintään kerran vuodessa taudinaiheuttaja – ja resistenssitilanteen kartoittamiseksi

Taulukon jälkeen on kysymys **rajoittavista määräyksistä**. Jos tilalla on voimassa rajoittavat määräykset (päätos taudin leviämisen ehkäisemiseksi), merkitään rasti ruutuun. Jos rajoittavat määräykset on asetettu tai purettu edellisen tilakäynnin jälkeen, merkitään myös asetus- tai lopetuspäivämäärät.

Sairauden oireet. Taulukossa käytetään oireista koodausta 0 = ei lainkaan tai oireita vain yksittäisillä eläimillä (0 %), 1 = muutama eläin, joilla oireita (1-5 % eläimistä), 2 = useita eläimiä, joilla oireita (6-10 %) ja 3 = paljon (> 10 % eläimistä oireita). Huomaa, että oireisto on lajiteltu eläin- ja tuotosryhmittäin ja ne lasketaan yksilökohtaisesti lukuun ottamatta emojen alla olevia pahnueita, joilla 1 oireellinen eläin pahnueessa tarkoittaa koko pahnueen laskemista mukaan yhtenä. Ruudukossa oleva viiva merkitsee kohteen täyttämättä jättämistä (oireita ei esiinny ko. vaiheessa).

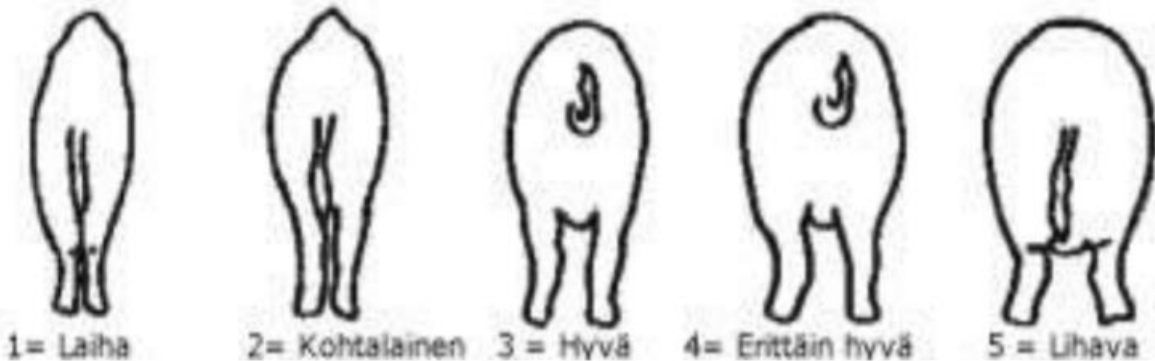
- **Rääpäleposu** on selvästi muita porsaita pienempi ja kasvussa jälkeen jäänyt. Se voi olla esimerkiksi suurikorvainen, isopäinen ja normaalia karvaisempi, selvästi laiha porsas, jonka kylkiluut ja selkäranka näkyvät. Syntymäpaino on usein jo alhainen. Lopetus emakon alla on yleensäärkevintä, vaikka porsas voi vaikuttaa pirteältä. Määritelmä ei koske porsaita, jotka toipuvat sairaskarsinassa tehostetun hoidon jälkeen. Kuten muistakin oireista, kirjataan terveydenhuoltokäyntien välillä havaittujen rääpäleiden määrä.

Eläinten käyttäytyminen ja hoitaja-eläin-suhde. Eläinten käyttäytymistä arvioidaan ikävaiheen keskimääräisenä arvona. Jos kuitenkin jossain osastossa todetaan voimakkaita pelkoreaktioita tms., voidaan arviota alentaa tämän perusteella. Emakoilla käyttäytymistä arvioidaan vain vapaana olevilla emakoilla.

- Tutkimuskäyttäytyminen tarjolla jo valmiiksi olevaa virikemateriaalia kohtaan arvioidaan hyväksi, jos yli 70 % sioista tutkii virikkeitä, ja heikoksi, jos alle 40 % tutkii virikkeitä. Tutkimuskäyttäytymistä arvioidaan sen perusteella, mitä jalkeilla oleva eläin tekee, jos ei se ole syömässä, juomassa, ulostamassa tai virtsaamassa. Tutkimuskäyttäytymisen tulisi suuntautua karsinassa olevaan virikemateriaaliin, ei karsinan rakenteisiin tai toisiin eläimiin.
- Eläinten pelkoreaktiota arvioidaan osastoissa kulkemalla rauhallisesti osaston päästä päähän ja takaisin. Eläimet voivat alussa pelästyä, mutta niiden tulisi rauhoittua mahdollisimman pian. Arviointi tehdään asteikolla 1 = hyvä (eläimet tulevat kohti arvioijaa muutaman minuutin kuluessa), 2 = tyydyttävä (vain osa eläimistä uskaltaa lähestyä) ja 3 = eläimet eivät lähesty; selkeä pelkoreaktio, pakautuvat karsinan takaosaan.

Eläinten kunto.

- **Ehjä saparo** on täysimittainen ja kippuralla. Jos hännässä on merkkejä alkavasta tai parantuneesta hännänpurennasta (saparo lyhentynyt/vaurioitunut/painettu tiukasti jalkojen väliin), sitä ei lasketa ehjäksi saporoksi. Ehjien saporoiden osuus merkitään 0 = yli 95 %, 1 = yli 80 %, 2 = yli 70 % ja 3 = korkeintaan 70 %.
- **Lapavauriot:** Emakoiden lapavaurioiden määrä lasketaan vieroitettujen emakoiden ryhmässä (0–7 vrk vieroituksesta) katsomalla 30 emakkoa. Jos vasta vieroitettuja emoja on alle 30, katsotaan kaikki ryhmän emakot. Emakot arvostellaan asteikolla ei vauriota, lievä vaurio (vaurio selkeästi nähtävissä mutta iho ei ole rikki) ja vakava vaurio (iho rikki). Taulukkoon laitetaan emakoiden kappalemäärä kussakin ryhmässä. Jos porsitussikalassa tai yhdistelmäskalassa ei ole vieroitettuja emakoita, voidaan lapavauriot arvioida muutama päivä ennen vieroitusta. Näin saadaan emakoiden hyvinvointi-indeksi laskettua kaikille pitopaikoille, joilla on emakoita. Jos joudutaan arvioimaan lapavauriot ennen vieroitusta tai arvioitavia on alle 30, mainitaan näistä seuraavassa ”Havaintoja ja kehitettävää” kohdassa.
- **Kuntoluokka:** 30 tiinettä emoa (mikäli mahdollista eri tiineysvaiheista esim. 10 + 10 + 10) ja 10 imettävää emakkoa kunto luokitetaan. Mikäli emakoita ei ole näissä ryhmissä tarvittavaa määrää, otetaan kaikki emakot vastaavista ryhmistä. Jos porsitussikalassa tai yhdistelmäskalassa ei ole imettäviä emakoita, arvioidaan kuntoluokka 10:ltä juuri vieroitetulta emakolta. Näin saadaan emakoiden hyvinvointi-indeksi laskettua kaikille pitopaikoille, joilla on emakoita. Jos joudutaan arvioimaan kuntoluokka juuri vieroitetuilta tai kuntoluokitettavia eläimiä on alle 40, mainitaan näistä seuraavassa ”Havaintoja ja kehitettävää” kohdassa. Emakot arvostellaan perinteisen kuntoluokituksen mukaan arvosteluasteikolla 1–5 mutta taulukkoon ne luokitellaan 3 eri luokkaan; kuntoluokat 1-2, 3 ja 4-5 eri sarakkeisiin. Alla kuvat eri kuntoluokkaisista emakoista.

Lääkekirjanpito ja lääkitsemättömän jakson kirjaaminen.

Lääkkeiden käyttö tilalla tulee kirjata Sikavaan sekä lainsäädännön perusteella (varalle luovutuksen ehto) että Sikavan kansallisen tason ehtojen perusteella (1.1.2016 alkaen). Lääkkeiden käytön kirjaukset olisi hyvä siirtää Sikavaan viikon sisällä.

Jos eläinlääkäri luovuttaa tilalle rokotteita tai lääkkeitä tulevia tautitapauksia varten, tarkastetaan terveydenhuoltokäynnillä Sikavassa oleva lääkekirjanpito ja jäljellä olevat lääkkeet. Lääkekirjanpidon tarkastuksen yhteydessä tarkastetaan myös käyttösuunnitelman toteutuminen (pitää olla kirjattuna terveydenhuoltosuunnitelmaan) ja tehdään tarvittaessa muutoksia siihen. Lääkekirjanpito voidaan tarkastaa jo ennen tilakäyntiäkin suoraan Sikavan lääkekirjanpidosta. *Kansallisen tason vaatimuksena on Sikavaan tallennettu ajantasainen lääkityskirjanpito, jota Sikavassa seurataan aina terveydenhuoltokäynnin tallennuttua järjestelmään.*

Jos tilalla ei ole ollut lääkkeiden käyttötarvetta edellisen käynnin jälkeen, tulee eläinlääkärin merkitä Sikavaan lääkitsemättömän jakso kyseiselle aikavälille (Sikavan ylävalikosta Lääkekirjanpito ja tutkimustulokset - Lääkekirjanpito - Lääkitsemättömät jaksot - Lisää uusi jaksot).

Lääkekirjanpito Tutkimustulokset

Sikava vastaanottaa hoitokirjauksia toisista järjestelmistä. Jos kirjauksissa on puutteellista tietoa käytetyistä lääkkeistä, sitä ei voida kopioida uuden hoidon pohjaksi. Luo tällöin uusi hoito.

Pitopaikka:

Hakuajanko: -

Eläinryhmä: Näytä lääkkeet Tänään lisätyt/muokatut Hae:

Lisää uusi jaksot

Pitopaikka *

Alkaen *

Päättyen *

Lisätiedot

Jos siirrä tietoa Sikavaan eläinlääkäriohjelmistosta, muista merkitä luovutetut lääkkeet todella luovutetuiksi lääkkeiksi (ei esim. vastaanotolla käytetyiksi), koska muuten ne siirtyvät käytettyinä lääkkeinä Sikavan lääkekirjanpitoon. Tuottajan tehtävänä on kirjata luovutettujen lääkkeiden käyttö sähköiseen terveydenhuollon seurantajärjestelmään (Sikava) ja se on myös varalle luovutuksen ehto (*Lääkkeitä ei voi luovuttaa varalle tilalle, joka ei kuulu Sikavaan!*). Sikavaan ei vielä (kevät 2026) kirjata varalle luovutettuja lääkkeitä vaan niistä pidetään oma kirjanpito, joka tarvittaessa esitetään viranomaiselle. Tuottaja voi käyttää luovutettujen lääkkeiden kirjanpitoa eläinlääkäriin kuitteja, joissa on mainittu luovutetut lääkkeet. Samat kuitit käyvät tietysti myös eläinlääkäriin omaksi kirjanpidoksi.

Jos tilalle ei luovuteta varalle lääkkeitä, tulee eläinlääkäriin ja tuottajan sopia, mielellään kirjallisesti, kuka eläinlääkäriin käyttämät lääkkeet kirjaa Sikavan lääkekirjanpitoon. Jos eläinlääkäriillä on käytössään ohjelma, jonka avulla pystyy tiedon tilalla suoritettusta lääkkeiden käytöstä siirtämään Sikavaan, on tämä hyvä kertoa tuottajalle.

Haittaeläintorjunta. Valvottujen pito-olosuhteiden vaatimukset pitävät sisällään vaatimuksia eläinsuojan ja rehuvarastojen kunnolle sekä sikalan ympäristön siisteydelle ([katso Ruokaviraston ohje](#)). Vaatimusten täyttyessä pitopaikan eläimistä ei tarvitse teurastuksen yhteydessä tutkia triikiininäytteitä. Tehostettu haittaeläintorjunta ehkäisee tehokkaasti myös haittaeläinten välityksellä leviäviä muita tartuntoja (esim. salmonella ja sikadysenteria). Taulukon kohtiin valitaan sopiva vaihtoehto: Kunnossa, parannettavaa tai heikko. Jos kirjataan parannettavaa tai heikko, valvottujen pito-olosuhteiden ehdot eivät täyty. Triikiiniriskin arviointiin liittyvä erillinen ohje löytyy Sikavan Triikiiniriskin hallinta-sivulta.

Eläinsuojelu. Näissä kohdissa voidaan puuttua eläinsuojelun näkökohtiin lopetettavien tai hoitamatta jääneiden eläinten osalta. Mikäli viranomainen on tehnyt pitopaikkaan eläinsuojelutarkastuksen edellisen käynnin jälkeen ja tämä on eläinlääkäriin tiedossa, kirjataan käynnin päivämäärä ja mahdollisesti annetut määräykset. Yksityisten eläinlääkäreiden on hyvä huomioida ilmoitusvelvollisuus eläinsuojelun epäkohdista eläinsuojeluviranomaiselle, jos tilalla sellaisia ilmenee. Mikäli tila tarvitsee neuvontaa eläinsuojeluasioiden, voidaan asiasta kirjoittaa lisätietoja yhteenvetoon lomakkeen loppuun. Mikäli asia on hyvä saattaa Sikavan tietoon, kirjaa asia yhteenveto-osion "viesti Sikavan terveysluokitusvastaavalle" kohtaan.

Lihantarkastusraportti. Lihantarkastusraportit löytyvät ylävalikosta otsikon Teurastiedot alta. Lihantarkastusraportti antaa lisätietoa sikalan tautitilanteesta ja senkin voi tarvittaessa tulostaa Sikavan sivuilta ennen tilakäyntiä. Teurastamoiden omilta raporteilta saa yksilöidympää tietoa eläinkohtaisesti ja mahdollisesti myös kasvatustietoja (osalla teurastamoista). Kaikki pienet teurastamot eivät toimita lihantarkastustietoja Sikavaan, jolloin tietoja ei tietysti Sikavassa ole. Lihansikojen teurastiedot -raporttia katsottaessa on huomioitava, että se käsittelee tietoja teuraserittäin, ei yksilöittäin. Vastuullisen tuotannon mittarit -välilehdellä taulukoista näkyy osa, ja vanhoja arvoja pystyy hakemaan sivun yläosan hakutoiminnolla.

Teurastamoilla on käytössä omia tarkempia viitearvoja, mutta alla on terveydenhuolto-työn tueksi muutamia karkeampia viitearvoja.

Alla olevassa taulukossa on suuntaan antavia raja-arvoja lihantarkastuslöydöksille. Huomioi, että tuotantoketjuissa on eroja johtuen esimerkiksi erilaisista käytännöistä tai eläinaineksesta.

	Tavoite (%)	Huomioraja (%)
Kokoruhohylkäykset	<0,1	>0,5
Osaruhohylkäykset	<3	>6
Elinhylkäykset	<2	>5
Keuhkotulehdukset	<2	>6
Keuhkokalvontulehdukset	<15	>35
Sydänpussitulehdukset	<4	>20
Suolinkaisvauriot	<1	>8
Niveltulehdukset	<1	>5
Märkäpesäkkeet	<2	>5
Hännänpurenta	<1	>4
Mykobakteerilöydökset	0	>1
Lapahaavat emakoilla	<1	>4

Muita hyviä tavoitearvoja. Päiväkasvussa ja kasvatusajassa kaksi eri arvoa johtuen eroista tuotantoketjuissa.

Päiväkasvu lihasioilla	>950 / 1000 g/pv
Kasvatusaika	< 90 / 100 pv lihasikalassa
Kuolleisuus lihasioilla	<1,5 % (jopa <1 %)

Yhteenveto. Lomakkeen loppuun on varattu tilaa kirjoittamiseen ja viesteille Sikavaan. Sikava saa hälytyksen, jos tekstikentässä "viesti Sikavan terveystarkastusvastaavalle" kohdassa on tekstiä. Hälytys tulee Sikavaan myös, jos kenttään on kirjattu vain viiva, piste tms, eli jätä kenttä täysin tyhjäksi, jos et kirjoita viestiä.

Vinkkejä terveydenhuoltokäynnin ja tallennuksen sujumiseksi

- Katso tilan perustiedot etukäteen
 - pyydä etukäteen kuukausittaiset eläinmäärät ja kuolleiden määrät
 - katso Sikavasta lääkekirjanpidon ajantasaisuus ja lihantarkastusraportti
 - katso tarvittaessa edellisen käynnin tiedot
- sovi käynnin lopuksi seuraavan tilakäynnin ajankohta
- tallenna käynti mahdollisimman pian Sikavaan (alle 10 vrk on Sikavan tavoite), voit muuttaa tallennettua lomaketta 2 viikon ajan, jonka jälkeen se lukkiutuu
- "Viesti Sikavan terveystarkastusvastaavalle" -kohtaan kannattaa laittaa viesti, jos haluat varmistaa, että tieto tulee Sikavaan.